

Wychodzi codziennie 2 razy, o godz. 7. rano, i o 4. popoł. wyjąwszy poniedziałki i dnię poświęcone rano.

Przedpłata wynosi:
 MIEJSCOWA kwartalnie 3 str. 76 centów
 miesięcznie 25
Z przesyłką pocztową:
 w 5 str. — et. do Prus i Rosji niemieckiej 4 talary 15 agr.
 • Szwecji i Danii 8
 • Francji i Anglii 25 franków
 • Włoch 25
 • Belgii i Szwajcarii 18
 • Turcji i Szwajcarii 17

Numer pojedynczo kosztuje 8 centów.

GAZETA NARODOWA.

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują:

W Lwowie: Biuro Administracji „Gazety Narodowej” przy ulicy Nowej, pod liczbą 28. W KRAKOWIE: Księgarnia Józefa Czech w rynku. W PARYŻU: na całej Francji i Anglii jedynie u p. ukownika Raczkowski, rue du pont de Loue, Nr. 1. W WIEDNIU: u Haasenstein et Vogler, Neue Markt Nr. 11. I. A. Oppel, Wollzeile, 22. W FRANKFURCIE: u MENEZ i HAMBURG: u Haasenstein et Vogler.

OGŁOSZENIA przyjmują się za opłatą 4 centów ad miejsca ogłoszenia jednego wiersza drobnym drukiem, oprócz opłaty stałej 30 ct. za każdorazowe umieszczenie.

Listy reklamacyjne niebezpieczowanie nie są frankowane.

Manuskrypty drobne nie wracają się, jact bywa nieregularnie.

Lwów d. 10. stycznia.
 (Znowu o przemyśle austriacko-pruskim. Ruch religijny w Czechach. Dr. Giskra.)

Na porządku dziennym są teraz czule gruchania między niemieckim dziennikarstwem w Austrii, a publicystyką pruską. Jaki piod wyłynie z tej miłości — pokaże się w drugim tomie, dość, że na teraz Niemcy w Prusach z Niemców w Austrii bardzo zadowoleni, równie jak Niemcy austriacy rozpięta się w miłosnych afektach i u braciom z nad Sprei. Polurzędowa austriacka *Wiener Abendpost* pisze w jednym z ostatnich numerów co następuje: „Depesza hr. Beusta do hr. Wimpfena w Berlinie z d. 26. grudnia, z stanowi od kilku dni główny przedmiot zajęcia niemieckiego dziennikarstwa. Konstatujemy z rzetelnym zadowoleniem, że stanowisko, jakie zajęła austriacka węgierska monarchia wobec nowego ukształtowania politycznego Niemiec, znachodzi w niemieckiej publicystyce, bez różnicy stronniectw, zupełne uznanie i bezwarunkowe przyklasnienie. Z rzadką zgodnością wiąże te dzienniki do przyjaźnego zbliżenia się między Austrią a Niemcami, nadzieję pokojowego załatwienia wszystkich stosunków europejskich. Zycząc tym oczekiwaniom najlepszego powodzenia, witamy przy tej sposobności objawiając się sympatję dzienników wielkiego sąsiedniego państwa niemieckiego dla Austrii i Węgier z uczuciem radośnego zadowolenia”.

Poniżej przytacza *Wiener Abendpost* doślowną treść artykułu bismarkowskiej *Nrd. A. Zg.* poświęconego sprawie przemyśla austriacko-pruskiego. Organ pruskiego kancelarza raczył powiedzieć w nim wiele grzeczności sąsiadom nadnadrzańskim, pochwalając naturalnie przedswystkiem lojalność ich zachowania się wobec „ukonolidowania się stosunków wewnętrznych Niemiec”, czyli po prostu wobec przeprowadzenia jednolitości niemieckiej pod panowaniem Prus. Do tego cytatu dołącza półurzędowy organ austriacki dopisek, w którym wyraża wielką niechęć z tego powodu, iż owe wyrażenia dziennika kancelarza pruskiego nie są wyrażeniem opinii jakiegoś prywatnego pisma, ale że to afekt półurzędowe! Jednym słowem, stoimy może, jak *Pester Lloyd* powiedział, w przededniu przemyśla austriacko-pruskiego.

Niemcy liczą na to, iż wzmógłszy się moralnie takim oparciem o wielką ojeznaną niemiecką, łatwiej dadzą radę Czechom i Słowienom, i uwikłają może nawet i Madziarów w niemieckie sieci. Co się zaś tyczy Galicji, to wyperswadowali sobie już germanizację naszego kraju, i aby nas zrobić niejako spółnikami swoich planów, chcą nam wyjątkowo przyznać administracyjną autonomię narodową, i w tym duchu rozwijają nawet agitację w klubach politycznych we Wiedniu i w Czechach. Prawie codzień dochodzą wiadomości, że gdzieś jakieś stowarzyszenie niemieckie oświadczyło się za nadaniem samorządu narodowego Galicji, a nawet i sam hr. Beust miał podobny jak wieści niosą przyjąć na siebie zadanie pozyskania stronniectwa wiernokonstytucyjnego dla rezolucji galicyjskiej, aby w tym duchu dopomódz do złożenia nowego gabinetu.

Nieraz już mieliśmy sposobność oświadczyć, że nie wierzymy, aby rzeczywiście mogło przyjąć teraz do przemyśla między Austrią a Prusami, i nie zdajemy nam się także, aby nie zawiodły centralistów ich rachuby na to, że pozbywszy się z karaku galicyjskiej opozycji, potrafią zgnieść Czechów i Słowienów. Lecz nie naszą jest rzeczą uzyć ich przezorności politycznej. Najświętszym jest obowiązkiem Polaków w zaborze austriackim: wywalczyć dla siebie uznanie naszych praw narodowych — to jest dla nas *suprema lex*. Więc mało nas to obchodzi, z jakich pobudek oddadzą nam używanie nieprzedawnionych praw naszych narodowych ci, co je sobie nieprawym sposobem i z krzywdą naszą przywalczyli. Więc w danym razie zaakceptowalibyśmy rezolucję od Niemców, zastrzegając się jednak, że nie my będziemy temu winni, jeżeli Niemcy zechcą od początku rozpocząć swoje eksperymenty germanizacyjne na tak potężnie rozwiniętym pod względem politycznym i intelektualnym narodziu jak Czesi. To nigdy do pokoju w Austrii doprowadzić nie może, i mocno nas to dziwi, jeżeli Madziarzy, chociażby z własnego doświadczenia praktycznego, zrozumieją tego nie chcą i leżą w matnie Bismarcka.

W Czechach agituje się synod duchowieństwa czeskiego, który ma zająć się następującymi kwestjami:

1. Czy i o ile pragnąć należy uniesienia patronatu kościelnego?
2. W jaki sposób powinien być uregulowany zarząd majątkiem kościelnym?
3. Jakim sposobem dałoby się przeprowadzić urządzenie zamiast dotychczasowych konsystorzów, złożonych z samych duchownych, synodów mieszanych, w których zasiadłaby i wyszli z wyboru świeccy katolicy?
4. O ile potądaniem jest zastąpienie łaciny w obrzędach religijnych nabożeństwem w języku czeskim? a wreszcie
5. jak przeprowadzić sprawiedliwszy podział majątku kościelnego między niższem a wyższem duchowieństwem?

Dr. Giskra kwituje stanowczo z politycznej roli — otwiera kancelarję adwokacką we Wiedniu.

Co dalej?

Z pokonaniem chwilowem Francji, walą się fundamenta sztucznej budowy społeczeństwa europejskiego. Pokrzywdzeni, w gruzach dzisiejszego ustroju rokują sobie znaleźć wynagrodzenie krzywd doznanych. Tuzeni zaś cudzym kosztem rabusie truchleją o przyszłość. Zwycięzki Prusak drży z obawy, czy w upajających go radością dotychczasowych powodzeniach nie znajduje jeszcze dla siebie zatruty. Zbrojny pokój nie starczy już na utrwalenie budowy, w której rozwielmożony Prusak ma znaleźć stanowczą nad sąsiadami przewagę.

Z osłabieniem Francji znikła równowaga długi a sztucznie kosztem słabych przez dyplomację latana Uczucie prawa zmalało, znikło nawet, i dziś dzikość rwie się do zagłuszenia moralnych dźwigni, jakie człowiek posiada, w pomoc przyzywając siłę, lecz i ta zrzędzeniem Opatrzności błędna, a chepliwy najezdca z przerażeniem wyczekuje jutra.

Dramat wojenny zachodu, członków społeczności europejskiej w popłoch wprawia. Dyplomacja kusila się ster wypadków pochwyć, ale napróżno: zbyt długi stan chorobliwy sztucznie utrzymywano, dziś nadszedł czas przesilenia. Bezpożytecznie państwowi zarządcy starają się przytłumić rozwój wypadków, który dziś w przybliżeniu przewidzieć się nawet nie da. Politycy też widząc tylko ciemnotę przed sobą, odczuwają wprawdzie niepomyślnie rezultata ale dróg zarządzenia złemu nie widzą. Co dalej? pyta się każdy, a mimo długich rozmyślań nad tem, pozostaje zawsze w niepewności o przyszłość swego kraju. Niepewność charakteryzuje chwilę obecną. Płynące zaś z niej obawy są źródłem owego zamotanania się przywódców państwowych o stworzenie przemyśli, gwarantujących ich przyszłość. Lecz i tu się jakoś nie klei. To bowiem, co dziś zdaje się gorąco pożądanem, jutro rokuje stratę niepowrotną. W zabiegach naszych zachorców widzimy to najokładniej. Hr. Beust zaś jest mistrzem w owej polityce bezprogramowej, polityce, że tak powiemy, dnia bieżącego. Zalotna Austrija w kokietowaniu przyjaciół, największą rozwinięła skwapliwość, a jednak nie ma ich wcale.

W tem uganianiu się naszych zachorców o sprzymierzeńców, ważną i my odgrywamy rolę, każdy chciałby nas na swą korzyść wysać. Jeżeli więc kiedy to dziś tem więcej oględność jest nam potrzebna, a do tego łączność i porozumienie nieodzowne. Pojmujemy, że chwila obecna nie sprzyja pracy organicznej i jest jej niestety nieprzyjazna, ale przy nastroju owym gorączkowym, jaki dziś panuje, łatwiej jest nam skupić się i poradzić sobie. — Zdradzeni przez dyplomację, przeschacrowani i sprzeani przez państwowych mężów stanu, jedynie cparcie się jest nasze w czystości zasad, w świętości sprawy. To zaś wskaże nam drogę postępowania, a nią jest, stanie po stronie tych co walczą za prawdę i sprawiedliwość, choćby im nieszcześnie wcięż towarzyszyć miało. Może jeszcze raz zostaniemy pokonani, ale nie zaparłszy się posłannictwa swego, możemy być pewni, iż kiedyś zwycięzcami zostaniemy. Zwycięstwo tyranii, upadek reprezentantów wolności i postępu możemy dotykalnie odczuć, ale i w tym razie nie gorszego już nas nie spotka, a przeciwnie zyskamy pracowników w przygotowaniach a wiernych sprzymierzeńców w przyszłej walce z despotyzmem.

Dotąd przez wzgląd, że Austrii, Moskwa i Prusy dwaj główni nieprzyjaciele nasi, grozą zagładą, dokładaliśmy wszelkich starań o spotęgowanie jej sił, sojusz zaś jej z Prusami, wsteczność reprezentującami, inną wskazać by nam musiał drogę.

Nie wierzymy jednak, mimo radośnych okrzyków pruskiego dzienni-

karstwa w możebność zbliżenia się podobnego.

Wobec tryumfu idei narodowościowej, byt Austrii, jako sztucznego zlepku, jest pozbawiony podstaw, i istnieć ona o tyle tylko może, o ile w stanie będzie zadowolnić domagania się ludów w niej zamieszkałych i na nich z ufnością zdoła się wesprzeć. Dotąd tego nie uczyniła i tem właśnie uprawnna widoki sąsiadów na jej rozdarcie. A czy sojusz z Prusami mógłby stosunki wewnętrzne polepszyć? Wątpimy. Militarizm pruski zapanowałby wszędzie, z Słowian utworzonoby niewolników dla Niemców. Jeżeli więc austriacy Germanowie przez łączność plemienną mogą życzyć sobie zbliżenia z Prusami, to niemieckie ludy muszą mu być jak najprzeciwniejsze. Po bitwie pod Sadową Austrija wyrzucona z Niemiec, winna była dla ratowania siebie zrzec się charakteru niemieckiego, i na południu wśród Słowian szukać poparcia, dziś zaś po utworzeniu cesarstwa niemieckiego, konieczność tego wzmogła się jeszcze, dla czegoż więc Austrija chce uparcie poddać się pod zwierzchność Prusaków, a przez to ułatwić im jeszcze wpływy na losy Słowian? Zbliżenie podobne może dla rządów Wiednia nowe wytworzyć kłopoty, rozjątrzy i tak nienajlepsze już stosunki wewnątrz monarchii i do przemyśla z Prusakami nie doprowadzi. Prusakom nie o przyjaźń Austrii chodzi, ale o ułatwienie drogi podstępnej zaboru jej, i tym sposobem doprowadzenia do skutku zjednoczenia Niemiec. Gdyby rząd berliński stał w nieporozumieniu z gabinetem petersburskim, dostępniejszym byłby związek austriacko-pruski w imię przyszłej z Moskwa wojny, wszystko jednak przemawia przeciwnie, a ztąd nawet gotowi jesteśmy wierzyć, iż całujący niedawno po rękach cara kanclerz pruski, schlebia dziś Austrii w skutek rady swego przyjaciela, rządzącego w Petersburgu.

W stronniectwie ultrasów moskiewskich, jak wiadomo nieprzyjaznych Prusakom, z którymi Moskwa ich zdaniem w krótkim czasie do walki przyjdzie musi, umizgi Bismarcka i nadszakiwnia Beusta wywołały okrzyk rozpaczy. *Gotos* wola, iż Moskwa nigdy nie była w tak krytycznych warunkach, bo jest bez sprzymierzeńców, a mnóstwo ma nieprzyjaciół, przyzywa więc naród do baczności, a w imię patriotyzmu domaga się skwapliwego gotowania do walki.

Panslawiści moskiewscy sądzą, iż Austrija może drogą ugody oddać Prusakom niemieckie prowincje, jakie one nie dziś to później siłą zdobyć dla siebie zdołają, za to zaś jako wynagrodzenie otrzyma dziś pomoc Prusów w zaborze Mołdawii i Wołoszczyzny, a nawet w opanowaniu Wschodem. Tym sposobem Austrija mogłaby stanowczo podkopać plany Moskwy, odbierając jej przodownictwo wśród Słowian. W przewidywaniu podobnych wypadków, panslawiści moskiewscy zachęcają Turków do oporu, a Czechom, grożąc zagarnięciem ich przez Prusy, do walki sposobić się każą. My w plany te nie wierzymy, bo pewni jesteśmy, iż ściśle między Berlinem a Petersburgiem istnieje porozumienie, obawy te jednak nieprzyjaciół Austrii najlepiej wskazują jej, iż nie w Niemczech, ale wśród Słowian utrwalił byt swój jedynie może. Z chaosu zaś ogólnego, jaki widzimy, my Polacy, jedynie radować się możemy, wśród bowiem owych swarów, do jakich zaborcy nasi sposobią się, korzyść odnieść będziemy w stanie, jeżeli tylko umiejętnie radzić sobie będziemy.

W walkę natychmiastową Moskwy z Prusami wierzyć niepodobna; w przyszłości dalszej jest jednak ona konieczną, panslawiści słusznie ją odczuwają. Na ten to wypadek Prusacy aliansu z Polską szukać niewątpliwie będą, w tym celu już umizgano się do nas. Kto bowiem idzie do walki z Moskwa jedynie przez pozyskanie sobie Polaków, przez podjęcie kwestji polskiej, tryumf

zapewnić może — jeżeli więc Austrija nie chce z tego korzystać, a tem samem byt swój podkopuje, to zmyślniejsi Prusacy, będą kiedyś gotowi w tem ją wyręczyć, dopóki jednak będą oni reprezentować tyranję, ufności Polaków pozyskać nie zdołają.

Przegląd polityczny.

Członkom delegacji został przedłożony dodatek do Czerwonej księgi, pod wielu względami bardzo ciekawy. Dodatek ten, za ledwie 20 stronnie zawierający, rozkłada się na pięć działów. Dział I dotyczy sprawy luksemburskiej i mieści w sobie dwie depesze, jedną hr. Bismarcka do posta pruskiego w Wiedniu, jenerala Schweinitza, z d. 3. grudnia 1870, druga hr. Beusta do posta austriackiego w Berlinie, hr. Wimpfena, z d. 22. grudnia 1870. Dział II, dotyczy stanowiska Austrii względem przyszłego ustroju Niemiec, i mieści w sobie depeszę hr. Beusta do hr. Wimpfena z d. 5. grudnia, depeszę hr. Bismarcka do jenerala Schweinitza z d. 14. grudnia, i depeszę hr. Beusta do hr. Wimpfena z d. 26. grudnia. Dział III, tyczy się kwestji czarnomorskiej i mieści w sobie depeszę hr. Beusta do agentów austriackich w Bukareszcie i Belgradzie z d. 23. listopada, dwie depesze ks. Górczakowa do posta Nowikowa w Wiedniu z d. 22. listopada, depeszę hr. Beusta do hr. Chtoka w Petersburgu z d. 7. grudnia 1870, depeszę hr. Beusta do posta hr. Apponyego w Londynie z d. 22. grudnia, tudzież depeszę hr. Beusta do hr. Chtoka w Petersburgu, daty bardzo świeżej, bo z d. 2. stycznia b. r. Dział IV, obejmuje depeszę hr. Beusta do hr. Apponyego z d. 17. października, w sprawie pośrednictwa Anglii w wojnie prusko-francuskiej, wreszcie dział V, depeszę hr. Beusta do hr. Kamieckiego, posta austriackiego w Madrycie, z d. 26. listopada, w sprawie obioru księcia Amadensza królem hiszpańskim.

Niektóre z wyliczonych tutaj depesz w wysokim stopniu zasługują na uwagę. W depesze z d. 5. grudnia do hr. Wimpfena, która, lubo poprzedziła notę znaną z d. 26. grudnia, uważać należy jakby za komentarz do noty wspomnianej, kanclerz austriacki w bardzo stanowczych słowach nad traktatem pruskim przechodzi do porządku dziennego, oświadczając — że inne sprawy — nie zaś niemieckie, do których Austrija mieszać się nie myśli — powinny stanowić podstawę przyjaźnych stosunków między Prusami a monarchią austriacko-węgierską. Że kanclerz hr. Beust miał na myśli kwestję wschodnią, nie trudno odgadnąć. Wynika to zresztą z tonu również stanowczego, jakim się odznaczają umieszczone w dodatku do księgi Czerwonej depesze hr. Beusta w sprawie czarnomorskiej, a dotąd jeszcze nieznane. Wrześnie w świecie dyplomatycznym zrobić musi okólnik hr. Beusta do konsulów austriackich w Bukareszcie i Belgradzie. Tu hr. Beust poncza konsulów, jak wielką wagę Austrija przywiązuje do kwestji czarnomorskiej i traktatu paryskiego. Wyraźnie hr. Beust pisze, że Austrija za tym traktatem gotowa całą siłą wystąpić (*die ganze Macht der Monarchie einsetzen*). Nota ta może najwyraźniej zaznacza cele i zamiary polityki hr. Beusta łączenia się z Niemcami. Kanclerz przewiduje bowiem nieuniknione z Moskwa starcie. W nocie do hr. Apponyego w Londynie z d. 22. grudnia hr. Beust na żądanie gabinetu angielskiego, wyjaśnia jakie statki parowe towarzyszyły cesarzowi austriackiemu w podróży na Wschód, zbijając bezzasadność znanego twierdzenia Moskwy, że neutralność morza Czarnego już przez Austrię była naruszona. A najciekawsza może jest nota hr. Beusta do hr. Chtoka w Petersburgu z d. 2. stycznia 1871 r. Z noty tej dowiadujemy się bowiem, że jakaś „znakomitość dyplomatyczna w Petersburgu” interpelowała hr. Chtoka, dla czegoż Austrija tak nieprzyjazną w sprawie czarnomorskiej zajęła postawę, skoro w wojnie krymskiej nie brała udziału i nie wystąpiła wówczas przeciw Moskwie. Hr. Beust daje więc hr. Chtokowi informacje, jak ma zbijać to twierdzenie. Otóż w nocie hr. Beusta z d. 2. stycznia b. r. czuć się daje źle ukryty żal, że Austrija w wojnie krymskiej pozostała nieczynną. Austrija bowiem — pisze kanclerz hr. Beust — zuosiła wszystkie ciężary wojny niemając żadnej korzyści ze zwycięstwa innych mocarstw. Z pewną dumą wspomina hr. Beust, że Austrija — przystępując w r. 1854 do akcji mogłaby upokorzyć do ostatka Moskwa. Dla tego Austrija raczej sobie zasluzyla na wdzięczność Moskwy, jeżeli się biernie trzymała; dziś zaś broni traktatu paryskiego, bo żadnego państwa kwestja czarnomorska nie dotyka w takim stopniu, jak właśnie Austrii.

Pierwszą oznaką uprzejmości Prus dla Austrii jest oświadczenie urzędowej *Nordd. allg. Ztg.* pod względem księstwa Lichtenstein. Jak wiadomo, księstwo to leżące u granicy austriackiej szwajcarskiej, trzymało z Austrią w sprzeczności z Prusami, który sprostował nim r. 1866. Od tego czasu nie było o nim mowy, ani też Lichtenstein nie podpisał traktatu pokoju z Prusami. Ze strony Prus pominięto do akrywało w sobie zamiar zacepienia kiedyś tej sprawy; obe-

nie jednak *Nordd. allg. Ztg.* pisze, że mylnym jest mniemanie, że Lichtenstein zostaje jeszcze z Prusami w stanie wojny, a przynajmniej w stanie beztraktatowym, albowiem traktat Austrii ze związkami celnym z d. 9. marca 1868, zawarty został przez Austrię także w imieniu księstwa Lichtenstein.

Kronika wojenna.

Dziennik Poznański donosi: Ściąganie ostatnich rezerw w Prusach nie ustaje. Tu dla załogi w Poznaniu sformowano dwa bataliony załadowe. Powołano do nich: półinwalidów, rezerwistów kompletowych 1 klasy i landwerzystów z roku 1854. Oficerowie, do pomienionych batalionów powołani, są również bardzo podeszli w wieku. Zamiast hełmów nosić będą żołnierze tych batalionów tylko czapki. Uekwipowanie ich będzie rozmaite w czarne lub białe pasy, podług tego, jaki jest zapas jednego lub drugiego gatunku pasów.

Północny teatr wojny. Bitwa pod Bapaume. — Z Lille 4. stycznia piszą do *Indep. Belge*: Niechaj Bog będzie poshawolony, jak mówi król Wilhelm, zwycięstwo jest przy nas! Tak jak to wam wczoraj pisałem w depeszy, bitwa poniedziałkowa była tylko częściową. Jenerał Faidherbe, nadaremnie oczekując w pozycjach swoich nad rzeką Scarpe pogoni nieprzyjacielskiej, zwiastowanej tak uprzejmie w depeszech głównej kwatery w Wersalu, postanowił pójść poszukać nieprzyjaciela, który nie miał ochoty przyjdź do niego. W piątek 30. grudnia rzucił on, jako rekonesans, dywizję Lecointe z 23 korpusu; potem sam ruszył w pochod i wspierając lewe skrzydło o Ruens prawem starał się zasłonić Arras. Nieprzyjacieli za centrum akcji miał Bapaume i zajmował Achiet, Ervillers, Behagnies, Sapignies i inne wioski na wschód od kolei żelaznej.

Walka rozpoczęła się w tych rozmaitych punktach w poniedziałek około dziesiątej zrana, trwała do godziny 4. wieczorem, w warunkach, o których wiece, i bez innego rezultatu, jak zajęcia Achiet, Behagnies i Sapignies. Niemcy mieli dwa razy tyle artylerji, co Francuzi: 40 dział przeciw 15; o objaśnią względnie wielkie straty tych ostatnich. Szarże na bagnety są za to przyczyną większych jeszcze ubytków w armii pruskiej. Część dnia tego, jak zawsze, należy się marynarzom, którzy stają się wreszcie legendowymi, i ich walecznym oficerom, którzy przy tej sposobności wojnie spiacili podatek śmierci. Obie armie przepędziły noc na przypadkowych pozycjach, w jakich się znajdowały, kiedy je noc zaszkodziła. Wznowienie kroków wojennych było więc rzeczą niezbedną nazajutrz, to jest wczoraj. I tak się właśnie stało.

Od trzeciej godziny zrana, przy bładem świetle promieni księżycy, godnego słońca podobnych scen, rozpoczęła się z obu stron kanonada i walka rozniosła się wkrótce po całej linii od Favrenu do Bapaume. Koło południa, po walce artylerji w skutek której Bapaume stanęło w płomieniach, zabębiono do szarży i straszliwy szalony, niemilosierny atak na bagnety wyrzucił stopniowo Prusaków ze wszystkich pozycji, w których się jeszcze utrzymali. O godzinie 6ej wszystko było skończone, stopy trupów pokrywały tę równinę arcyjską tak spokojną, tak przemysłową, tak bogatą przed sześciu miesiącami...

Pogon, zdaje się, że trwała jeszcze dziś we środę, gdyż osoby przybywające z Arras mówily mi, że jeszcze dziś rano działa grzmiały w tym samym kierunku co wczoraj, tylko trochę bardziej na południe, i fakt ten stwierdzono mi na dworcu północnym, dokąd udałem się, chcąc się dowiedzieć o autentyczności.

Z innych źródeł wiemy, że Faidherbes nie ścigał Prusaków; bądź co bądź, zwycięstwo jego pod Bapaume jest niezaprzeczonym. Po bitwie tej następny wydał rozkaz dzienny do swego wojska:

„Pod zaś bitwy pod Pont-Noyelles, utrzymaliście się zwycięzko na waszych pozycjach.

„Podczas bitwy pod Bapaume zdobyliście wszystkie pozycje.

„Tym razem nieprzyjacieli nie zaprzeczy nam zwycięstwa.

„Wasza dzielność na polu walki, wrszą wytrwalością w znoszeniu trudów wojny w tej surowej porze roku, zasluzyliście się do brzo ojczyźnie.

„Dowódcy wskażą tych, którzy zasluzyli na nagrodę.

„Uzpełnijcie waszą zynność i amunicję wojenną, aby dalej prowadzić operacje.

Faidherbe.”

Z Lille d. 5. stycznia telegrafują, że armia północna rozłożyła się obozem koło Noyelles (na wschód od Lens).

Paryż. *Journal de Marne et Loire* podaje wiadomość o przybyciu nowego batalionu z Paryża. Jest to balon Bayard, który spędziwszy lodową noc w powietrzu, upadł wczoraj (1. stycznia?) o godzinie 11. rano w Saint-Julien des Landes, koło Motte-Achard.

„Balon opuścił stolicę o godzinie 4 rano.

gmina bowiem wzięła 12.000 zł. i zrobiła dobry interes. Się sibi, gdyby nie inna sprawa z tą polową, która zasługuje na wziankę publiczną a to tem bardziej, że mamy dowód, iż nie tylko dawniej „Kreis i bezirksbeamter“ mieli śledzić pokomisjach i zaliczać dwa, trzy guldeny dziennie, tutaj bowiem przy autonomii robi się jeszcze lepiej. Oto Wydział deleguje do zbadania stanu rzeczy radcę p. H. (księdzę gr.) i urzędnika p. R. Panowie ci wyjeżdżają na miejsce, oglądają las i spisawszy w dwu dniach dwa arkusze papieru, a nie chcą zapewne utrudnić Władzistowi przyznania według ustawy wymienionych kosztów, pozwalają sobie w drodze porozumienia się z właścicielem kapitału przyjąć po 100 zł. w a. Nie wiem czy i sam p. Benst potrafiłby dziennie policzyć sobie 50 zł.

Tarnopol 5. stycznia. Po otwarciu przetrzyn kolejowej z Tarnopola do Złoczowa, chociaż tylko dla przewozu towarów, zmieniła się zewnętrzna fizjonomia miasta naszego. Niezliczone transporty za złozem przybywają z różnych stron Podola i z dzierżaw moskiewskich. Kupcy zagraniczni zakupują wszelkie gotowe i spodziewane zapasy, po największej części z przeznaczeniem do Ławowic i do Szczecina. Magazyn kolejowy jest tak przepelniony, że kilkanaście tysięcy worów ze zbożem leży już od dłuższego czasu pod gołym niebem, na peronie. W skutek tego nasuwa się uwaga, dla czego Towarzystwo kolejowe nie wybudowało dostatecznych magazynów, i naraziła cudzą własność na nieochybną zepsucie i stratę. Wszak Towarzystwo mogło wiedzieć, że jeden szepczy magazyn nie wystarczy w Tarnopolu, gdzie się koncentruje handel niemal z całego Podola? Oprócz tego musimy podnieść zarzut o powolność nadzwyczajną w wysyłaniu towarów, a to dla niedostatku wagonów towarowych. Największą atoli krzywdę ponoszą mieszkańcy Podola przez to, że ruch osobowy dotychczas otwarty nie został, przeto pozostający od zachodu nieprzebytej drogami, tak jak dawniej, oddzieleni. Przeszły od Złoczowa do Tarnopola, jak to urzędowo stwierdzono, znajduje się w stanie względnie bardzo dobrym i gdyby Towarzystwo zechciało kilkanaście tysięcy poświęcić, możnaby z wszelką łatwością uzupełnić roboty, których przedsiębiorcy dla opóźnionego oddania sobie gruntów pod budowę i dla krótkości czasu, wykończyć nie zdołali! Ale Towarzystwu nie chodzi o wygodę dla szerszej publiczności. Skoro przewóz towarów, owa najżywniejsza gałąź ruchu, pozwolony został, ucieśnią już o przewóz osób i o wygodę publiczności — mogą czekać! Jest to nadzwyczajne przywileje. Kto ma przywilej na budowę kolei, kto ma uprawnienie do wyłącznego korzystania z upoważnienia przewozu towarów na szynach, powinien równocześnie zajmować się i mniej może korzystnym przewozem osób i przewozem poczty. Jedno i drugie razem — albo nie.

W tem miejscu musimy prostować mylnie doniesienie *Dziennika Polskiego* w nr. 356 z r. 1870 i w nr. 2 z r. b., jakoby nie otwarto kolei ze Złoczowa do Podwołoczysk ze względu, że przetrzyn do Tarnopola jest mniej wykończoną niż połowa druga że na pierwszej zdarzyło się już 5 wypadków pokaleczenia służby kolejowej itp.

Według wiarygodnych informacyj nie było dotychczas na przestrzeni ze Złoczowa do Tarnopola żadnego wypadku. Wprawdzie pierwszy pociąg towarowy wyskoczył ze szyn, ale z ludzi nie został nikt uszkodzonym. Powodem wykolejania były zszedłe zasy śnieżne, co się i na dawnych, jak najlepiej budowanych kolejach zdarza. Przetrzyn powyższy, jak to *Gazeta* już raz doniosła, została wybudowaną, dzięki sumienności przedsiębiorstwa Kozakiewicza, tudzież energii i zdolności nadziera Franciszka Prokopowicza, z wszelką dokładnością i przynosi zaszczyt twórcom swoim. Również mylnie jest doniesienie *Dziennika Polskiego*, że linia z Tarnopola do Podwołoczysk już otworzona została lub otworzona być mogła. Pomiędzy Tarnopolem a Podwołoczyskami nie ma dotychczas nawet połączenia szynami, a lokomotywy z robotnikami dojeżdża dopiero do Dyczkowa, milę za Tarnopolem.

Dolina, dnia 4. stycznia. Dnia dzisiejszego ukonstytuowała się u nas Rada powiatowa i Wydział. Prezes p. Apolinarij Hopp, zastępcy p. Adolf Zakrzewski, wydziałowi z większych posiadłości, p. Marjan Mazaraki, z miast: Krzysztof Sanawicz, z mniejszych posiadłości: dr. Witosiński, z całej Rady: Edward Hosiowski i dr. Krzyształowicz. Pierwsi trzej właściciele dóbr i jurysci, czwarty notariusz i jurysta; doktorowie obadwają się doktorami medycyny, a p. Edward Hosiowski posiadaczem dóbr i jurystą.

Wybory nasze tak do Rady jak i do Wydziału mogą służyć za wzór całej wschodniej Galicji, bo ani jeden moskalof nie wdął się do składu Rady; żałować tylko należy, że opuszczono księdza obrz. gr. Jana Trębickego, byłego wiceprezesa, który przy mniejszych posiadłościach upadł tylko mniejszością kilku głosów, przez silną agitację pewnej nieprzyjemnej mu osobistości. Przy wyborach z miast byłoby z pewnością jednogłośnie przeszedł, gdyby nie stałe zapewnienie, że będzie z większych posiadłości wybrany, a tymczasem znów za samą nieprzyjemną osobistość sterroryzowała wyborców, a księdza Trębickego i tu upadł.

Procedura z XVI. wieku. Korrespondent pewien z Wiednia przesłał w tych dniach jednemu z tutejszych mieszkańców ciekawą dwie przepowiednie, tyższe się objawów i wypadków XIX. naszego stulecia, a mianowicie obecnej wojny i niebezpieczeństwa Francji, w zupełności sprawdzone, przez końca tożsaczej się wojny. — Obie te przepowiednie nadesłał on z Belgii, przepisane w języku francuskim, które tu podajemy w tłumaczeniu dosłownem.

Pierwsza przepowiednia jest z XVI. stulecia, przepisana z książki drukowanej w roku 1808, p. t. *La sancta Sybilla*; — liźby początkowe, są to liźby paragrafów tego dzieła. Druga przepowiednia bez tytułu, wypisana jest z dawnego brewiarza belgijskiego.

Przepowiednia I. *La sancta Sybilla.*

Czternasty okres pięcioletni stulecia zbrodni.
Rok pierwszy:

120. W tym czasie zbytek będzie tak wielki, że ogrodniczki nosić będą fartuszki jedwabne.

121. Okręta przepływać będą rzeki pod wodą bez pomocy wiosel, bez pomocy żsłgi. Największe ciężary będą przenoszone z miejsca na miejsce z łatwością i bez trudu, i wiadomości przebywać będą największe odległości z szybkością błyskawicy.

122. W tym czasie okażą się narzędzia wojenne tak zabójcze, że bataliony znikną będą przed nimi w mniej czasu, potrzebnego do ich ustawienia, najścisłejsze masy wojsowników będą niemi koszone jak kłosa w czasie żniwa.

123. W tym czasie pewien król z Północy prowadzić będzie wojnę z pewnym księciem Celto-Galii.

124. Z początku korzystać i zwycięstwa dopisywać będą ludziom z Północy, zdrada odda w ich ręce armię Celto-Galii i tej naczelnego wodza.

125. Wielkie rozdwojenie panować będzie w łonie tej Galii, jej wielka stolica będzie otoczona i ściśnięta, jakby obręczem żelaznym.

126. Inne miasta zdawać się będą prawie wszystkie nieprzyjacielowi, a z miast stawiających mu opór, nie pozostanie kamień na kamieniu.

127. Wielkie miasta stołeczne ulegnie i podda się pomimo najchętniejszych usiłowań, lecz oto wraz przyjdą obrońcy, których się nie spodziewano.

128. Ludzie z Północy zobaczą swe warzyny zamienione w cyprysy, i okryci wstydem wrócą do swego kraju; ich całe wojsko będzie się mogło zmieścić i obozować pod jednym dębem.

129. W półtora miesiąca (*luna et demie*) po pierwszej walnej bitwie nastąpi pokój.

130. Z dwóch sprawców wojny jeden będzie w niewoli, drugi zaś w grobie; słuszną to kara za ich zbrodnię.

Przepowiednia II.

Druga przepowiednia bez tytułu, znaleziona w dawnym brewiarzu belgijskim, jest następująca:

Biała tobie Francjo, biała ci nowa Babilonia! Oto ci mówię Pan: Sprowadzę na ciebie wodę straszno i gwałtownego potoku — króla Niemców i całe jego wojsko; nieprzyjacieli zaleje Galiję jakby rzeka wzbiana, i pochylą wasze orły, dzieci Francji; zdruzgoce on broń waszych wojsk, podejście aż do wzgór Lutecji; lecz tu doba jego szczęśliwa będzie dokończona, miara dnia spełniona. — Pocięście się, ożywcze waszą odwagę dzieci Brutusa, wygłosić obawę z waszych serc, — oto przychodzi pomazanie Pański, rozprasa bataliony najjeźdźców, — i oto wojsko waszych nieprzyjacieli rozbije swój obóz pod cieniem drzewa.

Sprawozdanie za rok czwarty z czynności Biblioteki polskiej w Rumunii. Nieomal do cudów zaliczyć należało, że instytucja dorywczeimi składkami utrzymywana na emigracji, od czterech lat nie tylko istnieje ale nawet w tak krótkim czasie wiele się rozwinięła. Mimo rozproszenia Polaków w Rumunii i faktycznego indyferentyzmu biblioteka świadczy, że dużo jeszcze życia i twórczości szczeropolskiego pomiędzy nami. Na nim też budując śmiało patrzymy w przyszłość i tuszmy sobie, że z czasem wszyscy Rodacy, którzy nie wyparli się pochodzenia swego, uznają wartość biblioteki, tej jedynej naszej skarbnicy narodowej na gościnnej ziemi Rumunów — i wedle możności nad jej rozwojem pracować będą.

Kraj przez ludzi dobrej woli i w r. b. starał się o wzrost tuższej księżnicy. Prawie wszystkie redakcje z Galicji i Zaboru Pruskiego zasilają bibliotekę czasopismami i książkami. Z opiekunów zaś szczególnie czynnymi byli: J. I. Kraszewski, M. Darowski, dr. Libelt, dr. Kopernicki pułk. Kopernicki. Czasopisma otrzymany w tym roku: *Tydzień, Kraj, Dziennik Polski, Gazetę Narodową, Mrośkę wraz z Biblioteką, Dziennik literacki, Towarzystwa, Kaling, Sobótka, Przegled polski* (tylko I. półrocz) *Tygodnik lekarski, Holnik galicyjski* i z Prus Zachodnich; — za częściową opłatą: *Dziennik Poznański, Szkół, Strzecha, Bibliotekę romanów i powieści*. K. Forster ofiarował swe dzieła nakładowe, wiele innych mniejsze poproszali dary. Tak zasłużonym dla dobrej sprawy metem, składamy w imieniu członków biblioteki serdeczną podziękę, publiczności zaś przedkładamy to sprawozdanie jako dowód, że nieznaczne obywatelska ludzi znaczni znalazła silny oddźwięk, i pała na serca spragnione wiedzy i wieści ze stron ojezystych; jako zachęte i przypomnienie, aby coraz większe koło rodaków w kraju i na emigracji wspierało instytucję biblioteki polskiej w Rumunii.

Dochoły Biblioteki

Remanent z r. z. 46 fr. 33 c.

W. w. z. i. b. handlow.	placa zgdajaj	z. w. a.
II. Akcje za sztukę		
Kolej gal. Karola Ludwika	241 50	242 50
Lwow.-Czern.-Jassy	190 —	191 —
Banku hip. gal. z wpl. 50%	111 —	112 50
Banku gal. z wpl. 40%	90 00	71 00
III. Listy zast. za 100 zł.		
Tow. kred. gal. 5% w. a.	77 75	78 25
Tow. kred. gal. 4% w. a.	70 50	71 00
Banku hipot. gal. 5%	85 70	86 00
Gal. obl. kred. wlości.	85 50	86 50
IV. Monety.		
Dukat holenderski	5 77	5 84
Dukat carski	5 80	5 86
Napoleonowy	09 85	09 95
Pół imperjal rosyjski	10 00	10 15
Rubel rosyjski srebrny	1 90	1 96
Rubel rosyjski papierowy	1 86	1 87
Pegskie bilety kasowe	1 82	1 84
Srebro	121 50	123 00
Wlości d. 7. stycznia.		
Papery państw. austr.		
5% rent. zast. w. a.	67 25	67 35
— — — — — srebrem	65 8	66 00
Pożyczka ost. a. r. 1839.	243 50	244 50

Czysty dochód z loterji	74	—	—
Czytelnia i gmina Mihałeny	66	95	—
Czytelnia Bukareszt	62	96	—
Czytelnia Niamc	34	45	—
Czytelnia Jassy	154	43	—
Nadzwyczajne od opiekunów itd.	50	25	—
na rzecz biblioteki	10	64	—
Na W. Heltmana	500	fr.	1 c

Rozchód Biblioteki.

Kupno książek	228	fr.	38 c.
Oprawa książek	33	20	—
Na czasopisma	15	—	—
Koszta przesyłkowe książek i korespondencje	51	33	—
Nadzwyczajne:			
a) na W. Heltmana	34	29	—
b) zwrot na inny cel przeznaczonych	12	—	—
e) wsparcie jednemu z członków	3	—	—
	377	fr.	20 c.

Zostaje więc 122 franków 21 c. remanentu na rok 1871.

Liczyb są wedle tegoczesnych pojęć najwymowniejszym argumentem wartości działań ludzkich. Przypominamy tedy, że w końcu pierwszego roku istnienia biblioteki (1866 r.) było około 300 tomów w księżnicy, a zaledwie 200 fr. dochołu w drugim roku 387 fr., zesłego roku 469 fr. obecnie zaś 500 fr. i do 1000 tomów po większej części wyborowych dzieł. Mrówcza, wytrwała praca, nawet wśród powszechnego pogromu i nieszczęść, przynosi owoce. Sapienti sat!

Jassy d. 31. grudnia 1870.
Zarząd Biblioteki polskiej w Rumunii.
Ks. Chwałka, Dr. Łukaszewski, dr. Otremba, W. Słonicki.

Adres Zarządu: Dr. Łukaszewski i Jassy (Moldawie) poste restante.

Lwów, d. 2. stycznia.

Odpowiednio do regulaminu rozdawania nagród zasłużonym domowym sługom mieszkańców miasta Lwowa, zatwierdzonego przez c. k. namiestnictwo z d. 6. listopada 1868, a następnie d. 11. czerwca 1870, odbyło się w dzień Nowego Roku o 11. godzinie w kasie oszczędności trzecie z kolei rozdawanie nagród na publicznem posiedzeniu dyrekcji, pod przewodnictwem naczelnego dyrektora dr. Tarnawieckiego, wobec c. k. komisarza rządowego radcy namiestnictwa pana Decykiewicza, burmistrza miasta Lwowa p. Szezelowskiego, tudzież gości na tę uroczystość przybyłych i sług, którzy się o nagrody ubiegali.

Po trześciwej przemowie naczelnego dyrektora kasy oszczędności, otrzymali nagrody:

1. w kwocie 25 złr. Justyna Kramarz, urodzona w Glinnie, powiatu lwowskiego, w roku 1816, gr. kat., służy u pani Barbary Wiesner, wdowy po urzędniku kasowym pod l. 396 1/2, przez 38 lat.
2. 20 złr. Ewa Kot, urodzona w Starym Janowie, powiatu jaworowskiego, w r. 1807, gr. kat., służy u p. Rudolfa Körbera, pod l. 604 1/2, od roku 1863, a przedtem od roku 1843 u s. p. ojca jego żony p. Karola Seemana, a zatem przez 27 lat w jednej rodzinie.
3. 20 złr. Apollonia Liptaj z Kaczyki, niegdys obwodowi Czernowieckiemu, ur. 1798, rz. kat., służy u p. Marji Pappius, pod l. 747 1/2, przeszło 25 lat.
4. 20 złr. Antonina Pronik, ur. w Glinnie, powiecie lwowskim, w r. 1834 rz. kat. służy u Kazimierza hr. Krasieckiego, pod l. 4 i 5 1/2, od r. 1847, a zatem 23 lat.
5. 15 złr. Józef Czochrowicz, ur. w Gorlicach w r. 1814, rz. kat., służy od 26. wrześ. 1848 u p. Antoniego Reiss, pens. radcy c. k. namiestnictwa, pod l. 669 1/2, a zatem przeszło 22 lat.
6. 15 złr. Julia Sassek, z Bani Kotowskiej, pow. drohobyckiego, ur. 1827, gr. kat., służy u p. Karola Kozaupek, pens. adj. c. k. głównej kasy krajowej, pod l. 150 1/2, przeszło 20 lat.
7. 15 złr. Jędrzej Dudek, ur. w Kadłubiskach, pow. oleśkim, w r. 1824, gr. k., just od 13. marca 1850 stróżem domu pod l. 42 m., niegdys s. p. Jana Frankla, teraz jego spadkobierców.
8. 15 złr. Joachim Nazar, nr. 1815 w Woli Zaleskiej, powiatu przemyskiego, gr. kat., jest od 1. czerwca 1849 stróżem domu pod l. 361 m., u p. Jana Wiczyskiego.
9. 15 złr. Helena Haryasyn, z Jamelnego, pow. janowskiego, ur. 1820, gr. kat., służy od r. 1850 u p. Jana Zabierzewskiego, pod l. 457 1/2.
10. 15 złr. Grzegorz Stanisowski, ur. 1820, w Zawalowie, pow. podhaleckiego, gr. kat., służy u p. Wilhelma Penzera, pod l. 281 m., a od r. 1850 u tegoż matki.
11. 15 złr. Zofia Holak, ur. 1805 w Kąkolnikach, pow. burzyskiego, gr. kat., służy od 29. marca 1851 u p. Józefa Grzybowskiego pod l. 62 m.
12. 15 złr. Anastazja Jakiewicz, ur. 1812, w Magierowie, pow. niemirowskiego, gr. kat., służy od 1. lipca 1851 u p. Ferdynanda Wojewódki, urzędnika galic.

Towarzystwa kredytowego ziemskiego, pod l. 385 1/2.

13. 13 złr. Damian Seniow, ur. 1815 w Tartakowie, pow. sokalski, gr. kat., służy od 15. listopada 1851 u p. Michała Gnońskiego, adwokata krajowego, pod l. 457 1/2.

14. 15 złr. Wojciech Rutowicz, ur. 1805 w Kłodnie, pow. kulikowskiego, rz. kat., służy od r. 1851 za stróża w domu pani Katarzyny Haindel, pod l. 858 1/2.

15. 15 złr. Julia Zagórska, ur. 1836 we Lwowie, gr. kat., służy u p. Jakóba Kulczyckiego, pens. c. k. nadradcy finansowego, pod l. 838 1/2, a przedtem u s. p. rodziców jego od r. 1852.

16. 15 złr. Magdalena Spiciar, ur. 1819 we Lwowie, rz. kat., służyła od r. 1852 u s. p. Kornela Szlegla, a po tegoż śmierci została u jego wdowy, która ją swą słabą matką p. Julii z Morawskich Gizowskiej odstąpiła, u której dotąd pod l. 14, zostaje, służy zatem u tej samej rodziny 18 lat.

Ostatnią nagrodę:

17. 15 złr. Marja Mazurkiewicz, ur. 1833 w Drohobyczu, rz. kat., służy u grajzera p. Grzegorza Dąbrowskiego, pod l. 151 m., od r. 1852, także 18 lat.

Część urzędowa.

Wyciąg z Dziennika urzędowego *Gazety Lwowskiej* z dnia 7. stycznia 1871 z nr. 5.

Edykta. Sąd krajowy we Lwowie dttó 17. grudnia do l. 63950 poleca potomstwu Anny Gryzieckiej przez kur. adw. dr. Sermaka z zastępstwem p. adw. dr. Schrenzla, aby w skutek podania Augusta Tettmayera i Tekli Siemiak w 90 dniach wykazałi, że prenotacja prawa do legatu 12.000 złr. m. k. dla potomstwa Anny Gryzieckiej usprawiedliwiona jest, w przeciwnym bowiem razie z subroacją zmaną zostanie. — Sąd obw. w Samborze dttó 2 stycznia do l. 23 wiadomia Ojzasa Rosenraucha, iż Józef Kreisberg przeciw niemu nakaz zapłaty sumy wekslowej totó 1200 złr. uzyskał. Kur. pan adw. dr. Ebrlich. — Sąd obw. w Samborze dttó 18. listopada r. z. do l. 14679 podaje do wiadomości, że celem zaspokojenia wierzycielności galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Lwowie w kwocie 5024 złr. jedna trzydziesta część dóbr Parkosz i Zabuzie w pow. Pilźnieńskim położonych, p. Juliana Bobrowskiego własnych na dniu 13. lutego i 13. marca 1871 w drodze publicznej licytacji sprzedane będą. Cena wywołania: 12.933 złr. 55 ct. — Sąd kraj. we Lwowie dttó 8. października do l. 33840 zawiadania F. N. Dietricha, iż w skutek prośby wniesionej przez Jędrzeja i Franciszkę Tipperów względem wykazania usprawiedliwienia prenotacji sumy 235 zł. 2 kr. w. a. Kur. dr. Juliusz Popiel. Sąd obw. w Samborze dttó 14. grudnia do l. 12337 zawiadania Paulinę i Maurycyego Wierzbickich, iż dla nich w sprawie Necheniego Mühlstein o 500 zł. w. a. p. adw. dr. Patolińskiego z zastępstwem p. adw. dr. Włodziańskiego za kuratora ustanowiono. Sąd krajowy we Lwowie dttó 28. grudnia do l. 66433 zawiadania p. Jana i Marji Bekiż o uzyskaniem nakazie płatniczym przeciw nim przez p. Emilię Bodenstajn totó 490 zł. w. a. Kur. p. adw. dr. Edward Hoffman. Sąd obw. w Samborze dttó 21. grudnia do l. 11406 oznajmia p. Enstachem Witawickiemu, że p. adw. dr. Szemelowski kuratorem dla nich w celu obrony w sprawie Michała Bakańskiego pto pretensji na III. części dóbr Radłowice ustanowionym został.

Ostatnie wiadomości.

Już od dnia 6. walczy armia generała Chanzy przeciw polozonym armiom Meklemburga i księcia Frydryka Karola, wzmocnionym dwoma podobno dywizjami z pod Paryża. Francuska armia stacjonująca ciągle potyczki cofa się ku Mans, a pomimo tego jeszcze ani razu biuletyn pruski, podając wiadomość o tych potyczkach nie pochwalili się trofeami, tj. jełcami, działami, chorągiewami. Odwrót więc armii francuskiej odbywa się w zupełnym porządku. Z dwóch stron zaatakowali Prusacy tutaj Francuzów: od Chartres na Nogent le Rotron posuwa się Meklemburg, a od Vendome główne siły armii księcia Frydryka Karola rozdzielone na części, z których jedna na Epinay szła do St. Calais, a druga na Montoir do la Chartre. Pierwsza w trzech dniach (przez 6., 7. i 8. stycznia) uszła do mil trzech (do St. Calais) druga mil cztery (do Chartre). Szybciemi nownie postępuję Meklemburg, gdy w trzech dniach z Chartres wyszedłszy, stanął w Nogent le Rotron, zrobivszy do 6 mil drogi. Lecz i ten doniosł, iż postępuję

wśród zwyciężonych potyczek, a ani o zwycięstwach nie głosi, ani o żadnych trofeach.

Jakkolwiek więc armia generała Chanzy jest w odwrocie zawsze jednak widać, iż bit się dobrze, twarzą opór stawi nieprzyjacielowi, tak, iż ten bardzo powoli posuwać się może.

Dnia 10. stycznia w Karlsruhe zapewne wiadano już o przegranej Werdera pod Villersexel, ale nie ogłoszono biuletynu, równie jak biuletynu nie ogłosił i król Wilhelm. Za to pochwalili się zwycięstwem trochę jeńca w utarczce rekonesansowej, na drodze z Rioz do Vesoul. A właśnie ta utarczka jest dowodem, iż Garibaldi zmilił zwiady pruskie. Cała prawia dywizja badenska bronila drogi z Rioz do Vesoul, gdy tymczasem Garibaldi, zabawiając tam rekonesansami Glumera, sam dążył dolina Oignonn ku Belfortowi. Główna kwatery pruska była w pośrodku między droga do Vesoul a dolina Oignonn, i droga do Villersexel. Gdy więc spozstrzegł Werder, że tamteży główne idą siły Garibaldegó, rzucił się w dolinę Oignonn, aby mu drogę zastąpić, lecz już tam nie mógł wszystkie swe wojska ściagnąć. Dywizja badenska pozostala na drodze do Vesoul.

Z telegramów pruskich o bombardowaniu Paryża pomimo wszystkich przeciwności pruskich o skutkach pomyślnych widać, iż akcja pruska wcale nie świetnie stoi. Po cztertnastu dniach bombardowania nareszcie jako jedyny skutek istotny wymienia biuletyn pruski — spalenie się koszar w Mont-ronge!

Osiadli w Marsylii Niemcy ogłosili w dzienniku *Egalite* list otwarty do króla pruskiego, w którym protestują przeciwko barbarzyńskiemu sposobowi prowadzenia wojny przez Niemców.

Wszystkie listy z obozów pruskiego pod Paryżem wyrażają najwyższą radość żołnierzy, że już przecież zaczęło się bombardowanie.

O mrzonkach przymierza Austrii z Prusami piszą do *Gaz. Kol.* z Berlina: „Wiadomości o jakichś szczególnych rokowaniach, które miał niby zacząć zawiązać pan kanclerz związkowy we Wiedniu dla uzyskania realnych podstaw do przymierza między Niemcami a austrjacko-węgierską monarchią, są jak się okazuje, zupełnie mylne. Są to presterzale mrzonki aliansowe, z których chyba ten jedyny wypłynął może skutek, że robią inne mocarstwa (n. p. Moskwę) podejrzliwemi.“

Wydawany w Wersalu *Monitor* pruski wypiera się uroczyscie, jakoby król pruski miał kiedykolwiek na myśli restaurację Napoleona.

Telegramy „Gaz. Narodowej.“

Bordeaux 10. stycznia (Urzędowe.) Wiadomości od wschodniej armii: Rougemont 9. b. m.: Dzisiaj stoczyliśmy bitwę, która trwała aż do siódmej godziny wieczór. Noc zapadła nie dozwala nam ocenić całą doniosłość naszego zwycięstwa. Naczelnaj dowódzca Garibaldi nocuje w centrum pobojowisk. Wszystkie wczorajsze *ordre de bataille* wskazane pozycje obsadziła dziś wieczór nasza armia. Klucz całej pozycji, Villersexel, wzięliśmy szturmem wydadając okrzyk: Niech żyje rzeczpospolita!

Wiednia d. 10. stycznia. „Correspondenz Warrens“ (organ p. Beusta) pisze: Londyńska konferencja ma obowiazek najpierw nieodzownie oświadczyć, iż prawa traktatowe są święte. Gdyby potem zaproponowano zmianę traktatu z r. 1836, to spodziewawać się należy, że uda się tę zmianę przeprowadzić, bez utracenia z oczu praw wszystkich interesowanych, i bez czynienia ustępstw tylko dla jednej strony.

Karlsruhe dnia 6. stycznia. Telegram generała Glumera z Vesoul 7. b. m.: Przy stoczonych wczoraj utarczках rekonesansowych pod Echenoz le Sec i Levececy, wzięliśmy 3 oficerów i 257 ludzi w niewolę. Nasze (niemieckie) straty 14 zabitych, 27 rannych.

Wersul d. 7. stycznia. (Urzędowe.) W ciągu nocy dzisiejszej ostrzeliwano z pruskich baterji silniej miasto Paryż. Pożar koszar w forcie Mont-ronge trwał aż do rana. Dzisiaj dnia 9. b. m. dla gęstej mgły ogień nasz był utrzymywany słabiej. Francuzi odpowiadali tylko z pojedynczych punktów. Straty nasze (pruskie) 8. b. m. około 25 ludzi, dnia 9. b. m. wcale nieznaczne.

Z Vendome postępujące kolumny pruskie maszerowały dalej d. 8. b. m. aż poza St. Calais, bez ważniejszych potyczek.

Kursa wiedeńskiej Gieldy z dnia 10. stycznia 1871.	godzina 2 min. — popołudnie.
Akcie kredytowe weę. 82 50	Anglo-austriackie 194 —
Kolej Nadcis. — — — — —	Akcie Karola Ludwika 241 —
Kolej niemieckogrodzka 166 25	Kolej polski 182 10
Bank Buda. — — — — —	Kolej państwowy 379 50
Lwowski-czernowiecka 190 —	Napoleonowy — —
Kolej wegodnia 137 75	Północna 207 —
Kolej dołta 161 75	Kolej weę.-wiedniańska 86 50
Galicjskie obligacje indemnizacyjne 72 30	Lwy z r. 1864 116 25
Uspokojenie ciche.	

Do dzisiejszego numeru dołącza się prospekt czasopisma dla kobiet „Der Bazar.“

